

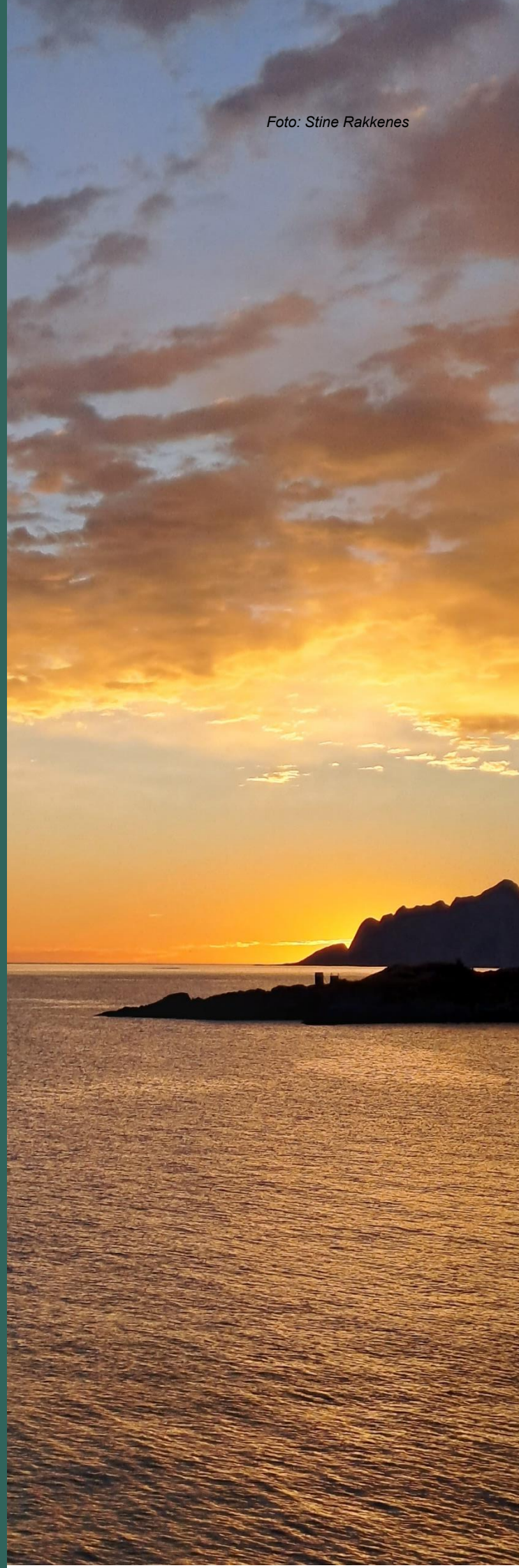
Foto: Stine Rakkenes

Karlsøy kommune

– ET LEVENDE ØYRIKE –

Planstrategi 2024 – 2027

Planprogram for
kommuneplanens
samfunnsdel

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn.....	2
2. Visjon og verdier.....	2
3. Plansystemet i Karlsøy kommune	3
4. Rammer for planarbeid i Karlsøy	4
Nasjonale forventninger	4
Regionale forventninger	4
FN bærekraftsmål	5
Folkehelseperspektivet i planleggingen.....	5
Samfunnssikkerhet- og beredskapsperspektivet i planleggingen	5
Klima- og naturperspektivet i planleggingen.....	5
5. Medvirkning i planarbeid.....	6
6. Utviklingstrekk og utfordringer	6
7. Revidering av kommunens overordnede planer.....	10
Kommuneplanens samfunnsdel	10
Kommuneplanens arealdel	10
8. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.....	11
Formål og mål.....	11
Organisering	12
Medvirkning	13
Fremdriftsplan.....	14
9. Planstrategien 2024-2027	15

1. Bakgrunn

Formålet med kommunal planstrategi er å prioritere kommunens samlede planbehov for perioden 2024 – 2027 samt ta stilling til om kommunens overordnede planer; kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal revideres eller videreføres.

Kommunal planstrategi utarbeides minst én gang i hver valgperiode, senest et år etter konstituering av nytt kommunestyre, jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 10-1. Arbeidet med planstrategien er en prioritert oppgave for å sikre at planverket er oppdatert og møter kommunens ambisjoner og behov som følge av endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold.

Plan- og bygningsloven legger til rette for å effektivisere og forenkle kommunale planprosesser gjennom; å sikre at kommunens overordnede planer er oppdaterte, at en unngår flere plannivåer enn nødvendig og at detaljeringsgraden i planer og utredninger tilpasses behovene. Kommunal planstrategi er ikke en plantype, men et verktøy for å drøfte og klargjøre hvilke planer kommunen trenger for å imøtekomme utfordringer og muligheter.

Planstrategien er et politisk styringsverktøy og skal inneholde:

- *oversikt over kommunens utfordringsbilde (kunnskapsgrunnlaget)*
- *vurdering av kommunens eksisterende planer skal revideres eller videreføres*
- *vurdere planbehovet med prioriteringer av planoppgaver.*

Det er krav til samarbeid med statlige og regionale myndigheter og nabokommuner, men det er ikke mulighet for at andre myndighetene fremmer innsigelse til planstrategien. I planstrategien skal kommunen også ta hensyn til regional og nasjonal politikk. Retningslinjer og forventninger fra overordnede myndigheter er derfor lagt til grunn i arbeidet.

2. Visjon og verdier

Karlsøy kommunes visjon er *et levende øyrike*. Visjonen er basert på at kommunen består av flere ulike tettsteder, fordelt på fem bosatte øyer. Kommunens verdier er *mot, ansvar og tillit*, og skal sammen med visjonen forankres i det kommunale planverket.

Karlsøy kommune har ambisjoner om vekst og utvikling i årene som kommer for å opprettholde visjonen om et levende øyrike og lokalsamfunn hvor det er godt å bo og besøke.

Noen av ambisjonene for kommunen er bærekraftig vekst og utvikling basert på kommunens komparative fortlinn: Økt bosetting, flere arbeidsplasser, et mangfoldig kultur- og fritidstilbud i hele kommunen og en sterk kveldsøkonomi med ulike servicetilbud. Videre løftes det frem bedre tilrettelegging i det offentlige rom for ulike brukergrupper og et sterkere samhold mellom øyene.

Karlsøy – et levende øyrike

3. Plansystemet i Karlsøy kommune

Plan- og bygningsloven og kommuneloven setter rammene for kommunenes plan- og styringssystem. Kommuneplanen er en langsiktig plan, og har som regel en varighet på 10 - 12 år. Handlings- og økonomiplan og temaplaner har en varighet på fire år, mens årsbudsjett gjelder for et år.

Overordnede kommunale planer har direkte sammenheng med hverandre.

Kommuneplanens samfunnsdel skal beskrive utviklingstrekk og utfordringer, samt hvilke mål og strategier kommunen har for å oppnå ønsket samfunnsutvikling. Samfunnsdelen skal også ha en arealstrategi som er retningsgivende for utarbeidelse eller revisjon av kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringene, samt rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan igangsettes. Den skal også vise hvilke hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Kommuneplanens arealdel skal ha et kart med bestemmelser som skal vise sammenheng mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

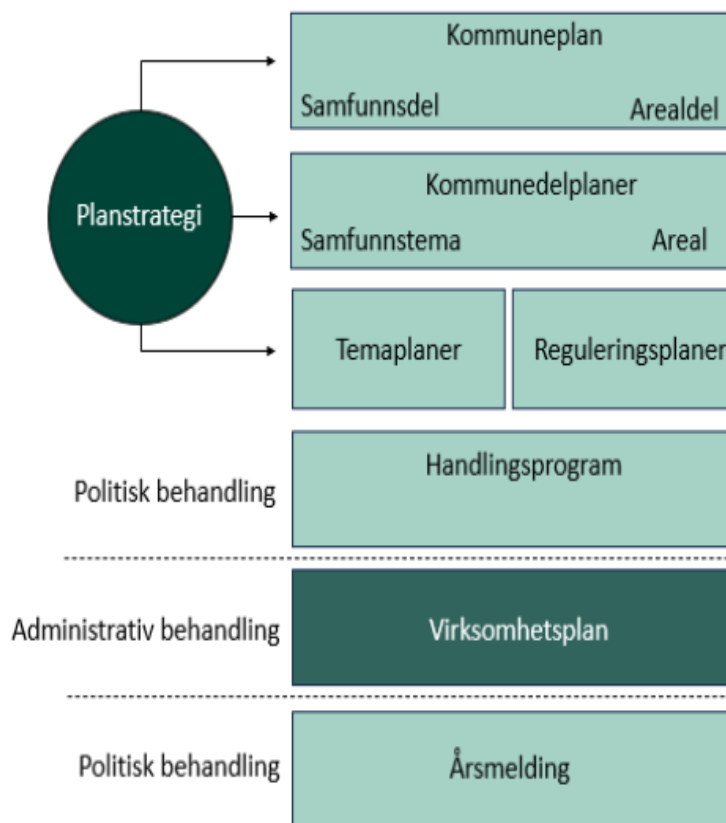
Handlings- og økonomiplanen skal konkretisere målene fra kommuneplanen og vise hvilke tiltak som skal iverksettes for å nå målene i samfunnsdelen. Handlingsplanen gir prioriteringer og føringer for kommunens økonomi og skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Kommunedelplan er enten underlagt arealdelen eller samfunnsdelen, og er en mer detaljert utdyping for et geografisk område eller et bestemt tema. En kommunedelplan følger prosessene som er beskrevet i plan- og bygningsloven, bl.a. med varsling av planoppstart, planprogram og medvirkning.

Temaplan er planer for enkelte tema eller tjenesteområder, og utarbeides for å utdype og konkretisere oppfølging av kommuneplanen eller andre særskilte planbehov i kommunen. Temaplaner følger ikke de samme prosesskravene som f.eks. en kommunedelplan.

En *reguleringsplan* er en politisk vedtatt plan over et avgrenset område.

Reguleringsplanen fastsetter hvordan området kan brukes og hva som kan bygges der. Planen består av et kart med reguleringsbestemmelser, og det skiller mellom detaljreguleringsplan og en områdereguleringsplan.

4. Rammer for planarbeid i Karlsøy

Kommunens planarbeid skal gjennomføres innenfor rammene i plan- og bygningsloven, og skal være samstemt med krav i andre relevante lover og regelverk. Gjennom planlegging skal kommunen også bidra i arbeidet med å nå FN sine bærekraftsmål som vektlegger sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, samt andre nasjonale og internasjonale målsetninger.

Planarbeidet skal legge til rette for at det tas gjennomtenkte og velbegrunnede beslutninger som gjør samfunnet bedre.

Plansystemet skal være oversiktlig som skal være enkelt å få informasjon om, og en skal kunne delta i kommunens planprosesser.

Nasjonale forventninger

I nasjonale forventninger til regional og kommuneplanlegging 2023 – 2027 har regjeringen valgt fem overordnede perspektiver som utgangspunkt for 72 forventninger:

- *Samordne og samarbeid i planlegging*
- *Trygge og inkluderende lokalsamfunn*
- *Velferd og bærekraftig verdiskapning*
- *Klima, natur og miljø for framtida*
- *Samfunnssikkerhet og beredskap*

I tillegg skal bærekraftsmålene, de nasjonale klima- og miljømålene, lokalt folkestyre og trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn i hele landet, legges til grunne for samfunnsutviklingen. Gode lokalsamfunn er grunnsteiner i en bærekraftig utvikling, og er viktig for å motvirke sentralisering som svekker lokale tjenester og tilbud. Levende distrikter er også avgjørende for å sikre matproduksjonen og at jordbruksarealene holdes i drift. De nasjonale forventningene som er relevant på et lokalt nivå er innarbeidet i kunnskapsgrunnlaget.

Regionale forventninger

«Se nord», den regionale planstrategien for Troms og Finnmark fylkeskommune, er gjeldende for perioden 2020-2023, og gjelder frem til ny regional planstrategi er vedtatt. Se *Nord* har som formål å «*etablere et felles og omforent grunnlag for den strategiske utviklingen av Troms*». Planen har mål og strategier for en langsiktig utvikling som legger føringer for prioritering av innsats. Følgende tema er vektlagt:

1. *Vår regions muligheter skal sees og utvikles fra nord, med basis i regionens fortrinn, mangfold, vårt nærings- og arbeidsliv, innovasjon, infrastruktur og bærekraft.*
2. *Troms og Finnmark skal være regionen for samarbeid, kunnskap og kompetanse. Dette skal gi grunnlag for utvikling og vekst.*
3. *Troms og Finnmark skal være sentrum for nordområdeutviklinga og i forhold til Russland. Herunder fokus på utvikling av samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv.*

FN bærekraftsmål

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. FNs bærekraftsmål står derfor sentralt i samfunns- og arealplanleggingen.

Alle nye planer skal omtale hvordan planen støtter opp under relevante bærekraftsmålene, samt inneholde tiltak og virkemidler for dette. Det skal vurderes hvilke prinsipielle spørsmål tiltakene reiser, samt tiltakenes positive og negative virkninger i lys av de relevante bærekraftsmålene. Slike vurderinger vil gi økt bevissthet om sammenhengen mellom de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling og selve planen.

I arbeidet med kunnskapsgrunnlaget er det gjennomført en prosess der kommunens ulike sektorer har reflektert over hvilke bærekraftsmål som er relevante for de enkelte ansvarsområdene.

Folkehelseperspektivet i planleggingen

I kommuneplanens samfunnsdel skal folkehelseperspektivet vektlegges, og planleggingen skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller (jf. folkehelseloven). Alle sektorer i kommunen er ansvarlig for folkehelsen, og legger grunnlaget for god helse og trivsel i befolkningen.

Hvordan kommunen skal bidra til å løse sentrale folkehelseutfordringer skal alltid vurderes i planprosessene (pbl § 3-1 punkt f). Folkehelseloven (fhl.) § 5 beskriver kommunenes krav til oversikt over helsetilstanden i befolkningen og hva som påvirker helsen positivt og negativt.

Fhl. § 6 ledd 1, stiller krav til at kommunens folkehelseoversikt skal legges til grunn for arbeidet med planstrategien og at folkehelseoversikten bør drøftes i planstrategien. Det pågår ett arbeid for å kartlegge folkehelseoversikt med en målsetning om at arbeidet skal ferdigstilles i 2024. Det vil legges føringer i kommuneplanens samfunnsdel om at folkehelseperspektivet skal hensyntas i all kommunal planlegging.

Samfunnssikkerhet- og beredskapsperspektivet i planleggingen

Kommunen har en sentral rolle i den nasjonale beredskapen med å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet gjennom å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn. Kommunen som planmyndighet kan bidra til dette ved å legge til rette for at ny utbygging er trygg mot naturfarer nå og i framtidens klima, mot ulykker og annen samfunnsrisiko.

Samfunnet er avhengig av arealer for matproduksjon og tilgang til rent og tilstrekkelig drikkevann, kraftforsyning og kommunikasjon. Risiko- og sårbarhetsanalyser skal bygge på oppdatert kunnskap og en skal hensynta endret klima, nasjonale klimaframskrivninger og et tilstrekkelig tidsperspektiv når konsekvenser av klimaendringer vurderes. Det skal også tas hensyn til uforutsette hendelser som både klimaendringer, pandemier og kriger i planleggingen. Dette sikres best gjennom tverrfaglig og helhetlig arbeid.

Klima- og naturperspektivet i planleggingen

Miljømessig bærekraft handler om å benytte og utnytte naturressurser på en måte som ikke forringer jordens økosystemer for kommende generasjoner. I tråd med biomangfoldkonvensjonen (UNCBD), har kommunen et særskilt ansvar for å ivareta

naturtyper, arter og leveområder. Økosystemes funksjon, struktur og produktivitet er sentralt, men også restaurering av allerede ødelagt natur.

Klimaendringer er den største utfordringen verdenssamfunnet står ovenfor. For å bli et lavutslippssamfunn, i tråd med Parisavtalen og nasjonale forventninger, kreves det omfattende strukturelle endringer i hvordan vi produserer og forbruker varer, produkter og energi.

Et levende øyrike innebærer en bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene gjennom overordnede planer som er oppdaterte, og legger til rette for et godt og produktivt samspill mellom ulike aktører. Videre må kommunen sikre god steds- og byutvikling der målsetningen er et lavutslippssamfunn hvor klima- og miljømålene prioriteres.

5. Medvirkning i planarbeid

Medvirkning er enkeltpersoners og gruppers rett til å kunne delta og påvirke offentlige utrednings- og beslutningsprosesser. Medvirkning betyr at de som berøres eller har interesse i et planarbeid får delta, og blir involvert i løpet av planprosessen. I tillegg skal de som medvirker få anledning til å formidle sin kunnskap og sine synspunkter, hvorav disse blir vurdert av de som gjennomfører planprosessen jf. pbl § 5-1, 1. ledd. Som et minimum skal det orienteres om at planlegging starter, og hva den dreier seg om.

Kravet om medvirkning inneholder ikke klare retningslinjer, så kommunen står fritt til å velge hvordan medvirkningen skal være. I planprosessen anbefales det å legge til grunn kommunal- og distriktsdepartementets veileder «medvirkning i planlegging».

6. Utviklingstrekk og utfordringer

Karlsøysamfunnet er et øyrike med 2227 innbyggere (01.10.2023). Befolkningsutviklingen har over flere år hatt en svak negativ utvikling, fra 2367 innbyggere i 2010 til 2171 ved utgangen av 2022. Det siste året hadde en økning på 56 personer (4. kvartal 2023).

Økningen kan tilskrives tilflytningen fra andre kommuner i Norge, noe som er svært positivt for Karlsøysamfunnet. Likevel viser prognosene en demografiutvikling med flere eldre, færre barn og unge, og færre i yrkesaktiv alder. Færre i yrkesaktiv alder betyr at forsørgerbrøken har en negativ utvikling, der færre yrkesaktive skal ta vare på og forsørge flere eldre.

Demografiutviklingen betyr et økende behov for helse- og omsorgstjenester samtidig som denne sektoren allerede har kompetanse- og kapasitetsutfordringer. Den forventede utviklingen krever innsats på flere områder. Kommunen bør sette inn tiltak for: Å rekruttere og beholde arbeidskraft, interkommunale løsninger for å sikre forsvarlige tilbud, kompetanseutvikling, omfordeling og prioritering av ressurser, økt satsning på aktivitetstiltak og forebygging, samt økt bruk av velferdsteknologi.

Per 2023 er 13% av innbyggerne over 80 år med sykehjemsplass. For at helse- og omsorgssektoren skal kunne møte utfordringen med aldrende befolkning er det økt behov for hjemmebaserte tjenester for eldre, og for pasienter i yngre alder med andre utfordringer.

Behovet for utdanningstilbud som i større grad er tilpasset virksomheters behov for arbeidskraft øker, spesielt knyttet til helse- og omsorgstjenester. Innen flere fagområder er det allerede vanskelig å få tak i kvalifisert arbeidskraft. Med aldrende befolkning øker kravene og behovene til de kommunale tjenestetilbudene.

For å motvirke den negative demografiutviklingen og opprettholde et stabilt folketall, må det legges til rette økt tilflytning. Økt tilflytningen skjer som oftest som følge av flere arbeidsplasser, og dermed blir samfunns- og næringsutviklingen et sentralt grep.

Ungdata-undersøkelsene (2021) viser behov for tiltak som bidrar til økt trivsel og bedre læringsresultater i skolen. Ungt utenforskap er en utfordring som må løses gjennom en helhetlig tilnærming og god koordinering mellom skole, andre aktuelle tjenester og ressurser i nærmiljøet. I en liten kommune er samarbeid med frivillighet, lag og foreninger, næringsliv og nabokommunene viktig for å løse utfordringene med utenforskap.

Skole- og barnehagesektoren har utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell. I tillegg er skole- og barnehagebygg i dårlig fysisk stand og imøtekommer ikke dagens behov til utforming. Det er nødvendig å se på en barnehagestruktur som imøtekommer fremtidige behov samt tilrettelegge for barn- og unge gjennom bedre ressursfordeling, trivsels- og kvalitetsutvikling.

Levekårsforskjellene er økende, og det er betydelige sosioøkonomiske forskjeller mellom innbyggere i ulike deler av kommunen. Et viktig grep for å motvirke negative konsekvenser av sosiale forskjeller er å legge til rette for like muligheter og deltakelse på viktige samfunnsarenaer som utdanning, arbeid og aktiviteter. Deltakelse bidrar til tilhørighet, gir verdifulle erfaringer og mestringsfølelse, viktige elementer i enkelt individers helse og livskvalitet.

Møteplasser og opplevelser, samarbeid i frivillige organisasjoner og deltakelse i idrett er med på å tilrettelegge for felleskap og inkludering. Den kulturelle grunnmuren bør styrkes gjennom tilbudene som når ut til alle; kulturskole, bibliotek og frivillighet. Tilstrekkelig tilgang på hensiktsmessige lokaler, møteplasser og idrettsanlegg er en sentral utfordring i kommunen, og spesielt for de som bor på øyer uten fastlandsforbindelse.

Klimaet har endret seg. Det er mer ekstremvær, og det er forventet økning i værhendelser som vil påvirke kommunens infrastruktur. Også Karlsøy må ta en rolle i kampen om å redusere klimagassutslippene og øke egen klimarobusthet. Det handler om prioriteringer og bevisste valg, der klimahensyn skal danne grunnlaget for investeringsbeslutninger, innkjøp og aktiviteter i kommunal regi.

I kommunestyreperioden 2024 - 2027 skal følgende planer dekke disse utfordringene:

- Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Boligplan
- Helse- og omsorgsplan
- Plan for psykisk helse og rusmestring
- Leve hele livet
- Plan for habilitering og rehabilitering
- Plan for bosetting og integrering av flykninger
- Sektorplan oppvekst
- Plan for kvalitetsutvikling i skole og barnehage
- Kulturplan
- Folkehelseoversikt
- Ressursfordelingsmodell skole og barnehage

Karlsøy har 11 naturvernområder som til sammen utgjør 11% av kommunens totale areal. Arealforvaltning skal både bevare viktige områder for naturmangfold og vassdrag, samtidig som det skal tilrettelegge for å opprettholde og videreutvikle dagens samfunn for å sikre ønsket befolkningsutvikling. I tråd med FNs bærekraftsmål er det viktigere enn noensinne å redusere klimagassutslippene og tilrettelegge for klimatilpasninger.

Kommunen har en stor andel utslipp av fossilt brensel knyttet til sjømatnæringen, der både sjøfart og transport av fisk på veg er store utslippskilder. Kommunen produserer noe grønn energi, men har et potensiale for langt større produksjon. Vindkraftproduksjonen fra Fakken gir i dag energi til ca. 7500 husstander. Mer grønn energi og omlegging til energigivende brensel vil bety mye for kommunens rolle i den grønne omstillingen.

Kommunens grønnstruktur danner gode premisser for karbonopptak, og naturbaserte løsninger for å ivareta klimautfordringene som overvann og høye temperaturer, men også for det biologiske mangfoldet.

I inneværende kommunestyreperiode skal følgende planer dekke disse utfordringene:

- Kommuneplanens arealdel
- Kommunedelplan for klima
- Kommunedelplan for naturmangfold
- Kommuneplanens arealdel
- Helhetlig ROS-analyse
- Kystsoneplanen
- Kommunedelplan for trafikksikkerhet

Arealplanlegging er blant de viktigste virkemidlene for vekst og vern, og en god arealforvaltning. I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal det utarbeides en arealstrategi som vil legge føringer for revidering av kommuneplanens arealdel og en klimavennlig arealplanlegging.

Målet med sikkerhet- og beredskapsarbeid er å være rustet for uønskede og uforutsette hendelser, og planlegge for det. Krisehåndtering og beredskap står sentral, både i samfunnet og i media, på grunn av de siste års hendelser med pandemi, krig og klimautfordringer. Det er økte forventninger til kommunens håndtering og forebygging av uønskede hendelser noe som medfører behov for økt beredskap for forebygging og sikring mot ekstremværhendelser i takt med klimaendringene. Skredberedskapen ivaretas av i dag av redningshelikopter, politiet og frivillige organisasjoner med støtte fra andre faginstanser innenfor meteorologi, skredvarsling og geologi. Brann og redning er kommunens største redningstekniske ressurs, men både eksisterende brannstasjoner, depot og utstyr tilfredsstillende ikke dagens lovkrav.

I regional transportplan (2022 – 2033) fremgår det at «Troms skal ha et trygt, effektivt, forutsigbart og bærekraftig transportsystem som legger til rette for mobilitet og positiv nærings- og samfunnsutvikling». Fylkeskommune har ansvar for viktige transporttilbud som busser, ferger og hurtigbåter og produserer kollektivtransportreiser i Troms. Videre er de ansvarlig for å utvikle, planlegge og kjøpe kollektivtransporttjenester for buss, hurtigbåt og ferge. Det er viktig for kommunen å ha et tett samarbeid med fylkeskommunen for å kunne ta tak i utslipp knyttet til kollektiv transport, og sikre at kommunen har en infrastruktur som tilfredsstillende behovene.

Kollektivtransporten fra Tromsø (buss) korresponderer med fergene til Reinøya, Rebbenesøya, Vannøya og Karlsøya, og er et viktig transportmiddel for innbyggerne i kommunen. Tilbudet oppleves nok noe begrenset og det er for eksempel ingen buss til eller fra Tromsø på lørdager. I tillegg oppleves fergetilbudet som noe dårlig, spesielt til Reinøya og Karlsøya. Dette påvirker kveldsøkonomien for innbyggerne, og spesielt ungdom og unge voksne opplever at tilbudene bør bedres for å opprettholde kommunens stedsattraktivitet. Et levende øyrike med flere tettsteder på fem ulike øyer krever god infrastruktur, gode kommunikasjoner og et godt utviklet tjenestetilbud.

Den kommunale infrastrukturen (vei, vann, avløp, formålsbygg, havner og kaier) har generelt et stort behov for vedlikehold samtidig som en skal ta høyde for at klimaendringene vil sette infrastrukturen under ytterligere press. Planer for forvaltning, drift og vedlikehold er under utarbeidelse og vil gi nødvendig oversikt over status og grunnlag for kommende økonomiske prioriteringer.

Kommunen står overfor store endringer og krevende omstilling blant annet som følge av befolkningsendring, klima- og miljøutfordringer, innovasjon og teknologiske endringer.

Utviklingstrekkene utfordrer eksisterende næringsliv, men skaper samtidig gode muligheter for nye næringer og innovasjon i offentlig tjenesteyting. En viktig oppgave framover er å jobbe målrettet for bærekraft, sirkulærøkonomi og et godt arbeidsliv. Sentrale virkemidler er aktiv næringspolitikk, ordninger som skal stimulere til innovasjon og utvikling gjennom grønn omstilling, bruk av innkjøpsmakt og markedspåvirkning.

Kommunens næringsliv er lite fragmentert, bortsett fra oppdrettsnæringen, består den i hovedsak av mange små næringsaktører med begrenset kapasitet og kapital til store omstillingsprosesser og teknologisk omstilling. Samhandling og samarbeid blir viktige suksessfaktorer for å utnyttes kommunens komparative fortinn i den grønne omstillingen, og for å tilstrekke seg flere næringsaktører og tilflyttere.

Økte investeringer sammen med et høyere rente- og kostnadsnivå gir økte utgifter, samtidig som etterslep på vedlikehold av infrastruktur og kommunale bygg fører til økte investeringsbehov.

Økt investeringsbehov, høyere rente- og kostnadsnivå, høyere lønnsoppgjør, endring i oppgavefordelingen mellom stat og kommune og en folketallsutvikling som indikerer behov for omfordeling mellom tjenesteområder er noen av de økonomiske utfordringene kommunen står overfor i årene som kommer. Samtidig vil anslått demografi og folketallsutvikling føre til reduserte rammeoverføringer og lavere skatteinntekter. Denne utviklingen fører til at kommunen enten må redusere utgiftene gjennom reduserte tjenestetilbud eller øke inntektene gjennom høyere skatter for å imøtekomme utviklingen.

I kunnskapsgrunnlaget kommer det fram at kommunen står overfor en rekke store utfordringer som krever langsiktig planlegging gjennom mål og prioriteringer i kommunens samfunns- og arealplan. Det er derfor lagt opp til at en i kommende folkevalgtperiode reviderer kommuneplanens samfunns- og arealdel.

I inneværende kommunestyreperiode skal følgende planer dekke disse utfordringene:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Strategisk næringsplan
- Boligstrategi
- Strategiplan for innføring av velferds- og omsorgsteknologi
- Kommunikasjonsstrategi
- Overordnet beredskapsplan
- Digitaliseringsstrategi
- Hovedplan avløp
- Hovedplan vann
- FDV-plan formålsbygg
- FDV-plan havn og kai
- FDV-plan utleieboliger

7. Revidering av kommunens overordnede planer

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel (2017-2030) har fire hovedmålsetninger:

1. *Øke folketallet til 3000 innen 2030*
2. *100 flere arbeidsplasser i privat sektor innen 2030*
3. *Sikre natur og miljø for fremtidige generasjoner*
4. *Brukertilfredshet gjennom ansvarsbevisste medarbeidere*

Målsetningene som ble satt i kommuneplanens samfunnsdel i 2017 er delvis oppfylt, samtidig som dagens situasjon og forventet utvikling medfører at målene ikke er like relevante i dag.

Samfunnsdelen bør svare på dagens utfordringer og muligheter, og gi politiske føringer for ønsket utvikling. Videre bør planen inneholde konkrete og målbare langsiktige mål. Planen skal også i tråd med nasjonale forventninger inneholde en arealstrategi, en tettere kobling til FNs bærekraftsmål, klimaomstilling m.m. Se nærmere på planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for utdyping av langsiktige-, prosess- og resultatmål.

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel skal fungere som et styringsverktøy i utviklingen av lokalsamfunnet. Dagens arealdel (2023-2023) har som formål å;

- *Samordne den fysiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen*
- *Gi rammebetingelser for tjenesteyting, næringsliv og øvrig arealbruk,*
- *Avklare forhold mellom vekst og vern.*

Kommuneplanens arealdel skal bygge på samfunnsdelen og følge opp de mål og strategier som vedtas her. Denne koblingen er viktig for å sikre at den langsiktige arealpolitikken ses i sammenheng med utviklingen på andre områder i kommunen. Dagens arealplan tar ikke stilling til arealnøytralitet siden planen ble vedtatt før prinsippene om dette ble utviklet. Revideringen skal det tas stilling til hvordan kommunen skal arbeide med arealnøytralitet.

Kommunen har i dag et høyt antall dispensasjoner fra kommuneplanens. Et høyt antall dispensasjoner bidrar å svekke arealplanen som et styringsverktøy og kommunen mister en helhetlig tilnærming på samfunnsutviklingen og arealforvaltningen. Kommunen har mye areal og store områder som er avsatt til LNRF-formål, samt landskapsvernområder og marine verneområder. Naturen er under press, og balansen mellom vekst og vern blir stadig viktigere.

Kommuneplanens arealdel revideres og skal bidra til at kommunen blir bedre i stand til å ta langsiktige strategiske valg både av hensyn til klimatilpasninger, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, samfunnsikkerhet og beredskap, men også hvilke behov kommunen har for å tilrettelegge for ønsket samfunns- og næringsutvikling.

8. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Planprogrammet gir en beskrivelse av arbeidet med revidering av kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030. Planprogrammet redegjør for formålet med planarbeidet, beskriver og synliggjør planprosessen og de problemstillinger som anses som viktige med tanke på miljø og samfunn. Programmet skal sikre en oversiktlig, forutsigbar og effektiv planprosess.

Planprogrammet skal sendes på høring til statlige og regionale myndigheter, og det skal legges ut på høring og offentlig ettersyn i 6 uker sammen med varsel om oppstart av planarbeidet. Innkomne merknader skal vurderes og eventuelt innarbeides i planprogrammet før endelig fastsettelse av planprogrammet i kommunestyret.

Formål og mål

Et planprogram skal gjøre rede for formålet med planarbeidet. Dette kapittelet beskriver formål og mål for arbeidet med revidering av kommuneplanens samfunnsdel.

Formål

Formålet med planarbeidet er en revidering av kommuneplanens samfunnsdel. I tråd med regjeringens forventninger skal samfunnsdelen inneholde en arealstrategi og være et overordnet og strategisk styringsdokument for utviklingen av kommunen i et 12-års perspektiv.

Mål

Hovedmålet med planprosessen er å utarbeide en plan som er godt forankret, retningsgivende og et tydelig styringsverktøy for utviklingen av Karlsøysamfunnet. Kommuneplanen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon, og skal gi overordnede mål for sektorens planlegging. Kommuneplanens samfunnsdel, gjennom en arealstrategi, legger føringer for overordnede prioriteringer i kommuneplanens arealdel. Samfunnsdelen revideres med følgende målsetninger:

Langsiktige mål - kommuneplanens samfunnsdel skal ha følgende langsiktige virkninger:

- *Forankring av visjoner og verdier inn i kommuneplanens planverk*
- *Et styringsdokument som viser valgte satsningsområder og gir tydelige føringer samfunnsutviklingen*
- *Gir grunnlag for prioritering av kommuneorganisasjonens ressurser*
- *Viser hvordan en ønsker å samarbeide for å utvikle kommunen*
- *Bestemmer en langsiktig arealstrategi utover planperiode som stimulerer til en sosial, miljømessig og økonomis bærekraftige vekst*
- *Retter søkelyset på folkehelseperspektivet slik at en fremmer folkehelsen og utjevning av sosiale helseforskjeller*

Resultatmål – vedtatt samfunnsdel skal:

- *Oversette FNs bærekraftsmål til en lokal kontekst og gi tydelige føringer for andre planer og kommunens utvikling*
- *Særlig søkelys rettes på nye satsningsområder*
- *Strategier for arealdisponering og sentrumsutvikling (vekst og vern)*
- *Overensstemmelse mellom nasjonale og regionale forventninger*
- *Utarbeide en arealstrategi som legger føringer på arealdelen*
- *Klima og natur skal vektlegges og vurderes*
- *Det skal rettes søkelys mot samfunnssikkerhet og beredskap*
- *Det skal eksistere klare retningslinjer for universell utforming*
- *Mangfold og inkludering skal vektlegges*

Prosessmål – planarbeidet skal gjennomføres slik at kommuneplanprosessen:

- *Har vært en viktig arena for overordnede diskusjoner om framtidig utvikling av kommunen*
- *Samfunnsdelen er godt forankret politisk, administrativt, samt hos innbyggerne og andre relevante aktører*
- *Innbyggere, organisasjoner og næringsliv får medvirke i både drøftings- og høringsfase*

Organisering

Plan- og bygningsloven forutsetter at kommunale planprosesser skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Dette kapitlet beskriver hvordan planarbeidet skal organiseres, hvordan administrasjonen ønsker å legge til rette for medvirkning i drøftings- og høringsfasen, samt fremdriftsplan for planarbeidet.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste styringsdokument, og for at denne skal virke er det avgjørende at planen har god politiske og administrativ forankring. Dette skal dette sikres ved politisk og administrativ styringsgruppe og administrative arbeidsgrupper.

Formålet med en slik organiseringen er å sikre god forankring i organisasjonen. Det benyttes allerede etablert organisering og møtestruktur for arbeidet med samfunnsdelen, noe som gjør arbeidet mer effektivt.

Politisk involvering og eierskap er viktig. Det legges derfor opp til politisk drøftinger og orienteringer i prosessen i tillegg til de ordinære plansaksbehandlingene. Deretter vil det bli drøftinger i hovedutvalgene, Ungdomsrådet og Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Prosjekteier

Kommunestyret er planmyndighet etter plan- og bygningsloven, og oppdragsgiver for planarbeidet. Kommunestyret vil være vedtaksmyndighet både for planprogrammet og samfunnsdelen, samt involveres særskilt i arbeidet med hovedmål og visjon.

Prosjektansvarlig

Kommunedirektøren er prosjektansvarlig og skal støtte prosjektleder i ledelsen av planarbeidet, og ta beslutninger som ligger utenfor prosjektlederens myndighet. Prosjektansvarlig har det overordnede administrative ansvaret for prosessen.

Prosjektledelse

Ansvar for gjennomføring av kommuneplanprosessen er lagt til Plan- og utviklingsenheten. Prosjektleder har ansvar for at prosjektet gjennomføres i henhold til lovkrav og fremdriftsplan, og har ansvar for gjennomføring. Videre vil prosjektledelsen fungere som bindeleddet mellom de ulike prosjektaktørene. Prosjektleder rapporterer til kommunedirektøren/styringsgruppen.

Styringsgruppe

- Administrativ styringsgruppe: Kommunedirektørens ledergruppe
- Politisk styringsgruppe: Formannskapet

Politisk forankring

Formannskapet har det overordnede politiske ansvaret for kommuneplanprosessen. For å sikre god politisk forankring av planarbeidet har prosjektledelsen ansvar for at det er faste møtepunkter med formannskapet gjennom planprosessen.

Administrativ forankring

Prosjektleder har ansvar for å sette sammen arbeidsgrupper fra ulike kommunal- og virksomhetsområder som bidrar med analysearbeid, utforming av forslag til mål og strategier. Arbeidsgruppen skal koordinere prosessen og sørge for framdrift, produksjon og diskusjon av planens innhold samt sikre samhandling på tvers av tjenestoområder.

Medvirkning

Hovedformålet med planarbeidet er å utarbeide en revidert samfunnsdel til kommuneplan for perioden 2025 - 2037, som gir de overordnede strategier og mål for den langsiktige samfunnsutviklingen. For å sikre at samfunnsplanen blir godt forankret, relevant og riktig styringsdokument, trengs det kunnskap og innspill utover kommunens administrasjon og politikere.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Gjennom planprosessen vil det bli rettet søkelys på å velge fora og metoder som antas å være mest hensiktsmessig for å nå ut til de ulike aktørene som skal involveres med riktig tema som skal drøftes. Det differensieres mellom grupper som må medvirke, og de gruppene som bør medvirke:

Må medvirke	Bør medvirke
Ungdomsrådet	Innbyggerne
Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	Næringsaktører, utviklingslag
Barn og unge	Frivillige lag og foreninger
Andre grupper med særlig behov og interesse	Idrett
Kommunestyret	Nabokommuner og regionale aktører

Det eksisterer ulike metoder for medvirkning, og i prosessen for revidering av kommuneplanens samfunnsdel skal medvirkningstrappen anvendes. I prosessen skal det avholdes ulike planverksted der alle som er berørt kan være med og komme med innspill. Verktøy som kan anvendes i medvirkningsprosessene er for eksempel:

Temamøter	Gjestebud	Kafédialog	Åpen dag	Folkemøte
<ul style="list-style-type: none">• «Ung i Karlsøy»• «Eldre i Karlsøy»• «Vekst og gode bomiljø»	<ul style="list-style-type: none">• Skole• Barnehage• Næringsliv	<ul style="list-style-type: none">• Innbyggere• Politikere	<ul style="list-style-type: none">• Innbyggere• Næringsliv	<ul style="list-style-type: none">• Alle

Fremdriftsplan

Arbeidsoppgaver	Ansvarlig	Tidsfrist	Kommentar
Utarbeide planprogram for samfunnsdelen og planstrategi	Administrasjonen	2024	
Vedtak planstrategi og planprogram	Kommunestyret	2024	
Høring og offentlig ettersyn.	Administrasjonen	2024	Varsle offentlige myndigheter, nabokommuner og andre interessenter, annonsere i avisa og på kommunens nettsider
Bearbeide innspill	Administrasjonen		
Fastsetter planprogram	Kommunestyret	2024	Sammen med planstrategien
Utarbeide planforslag for samfunnsdelen	Administrasjonen	2024/2025	
Medvirkningsprosess samfunnsdelen	Administrasjonen	2024/2025	Rettet mot grupper med særlig interesse og behov.
Behandling av planforslaget	Kommunestyret	2024/2025	
Høring og offentlig ettersyn	Administrasjonen	2025	Varsle offentlige myndigheter og andre interesser, samt legge til rette for varsling av allmenheten. Høringsfrist 6 uker
Bearbeidelse av uttalelser og ferdigstille plan	Administrasjonen	2025	
Vedta kommuneplanens samfunnsdel	Kommunestyret	2025	
Kunngjøring	Administrasjonen	2025	Nordlys, kommunens hjemmeside og til offentlige myndigheter.

9. Planstrategien 2024-2027

Plantabellen er ment som en oversikt over alle politiske planer iht. pbl. Eventuelle tidligere planer som ikke er i tabellen, utgår. Under øvrige planer fremkommer virksomhetsplaner.

Planer	Førrige vedtak / år	Dagens behov	2024	2025	2026	2027	Ansvarlig	Kommentar
Overordnede kommuneplaner								
Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030	2017	Revideres		x			Plan og utvikling	
Kommuneplanens arealdel 2013-2023	2013	Revideres			x		Plan og utvikling	
Kommunal planstrategi	2019	Revideres	x				Plan og utvikling	
Handlings- og økonomiplan	2023	Rulleres årlig	x	x	x	x	Stab	
Kommunedelplan								
Kommunedelplan for Trafikksikkerhet	2023-2026	Videreføres				x	Plan og utvikling	
Kommunedelplan for naturmangfold		Ny plan			x		Plan og utvikling	Forutsetter ekstern finansiering for gjennomføring
Kommunedelplan for klima		Ny plan				x	Plan og utvikling	Forutsetter ekstern finansiering for gjennomføring
Temaplaner								
Strategisk næringsplan	2023	Videreføres					Plan og utvikling	
Helhetlig ROS-analyse	2023	Revideres hvert 4 år				x	Drift	
Kulturminneplan	2019	Utgår					Plan og utvikling	Dekkes av konsekvensutredninger
Boligplan	2015	Revideres	x				Drift	
Kommunikasjonsstrategi	2022	Videreføres			x		Stab	
Helse- og omsorgsplan	2017	Videreføres			x		Helse og omsorg	Temaplan
Plan for psykisk helse og rusmestring	2022	Videreføres			x		Helse og omsorg	
«Leve hele livet»	2021	Videreføres				x	Helse og omsorg	
Plan habilitering og rehabilitering	2022	Videreføres			x		Helse og omsorg	Når den revideres skal den inn i Helse- og omsorgsplan.
Strategisk plan for innføring av velferds- og omsorgsteknologi	2023	Videreføres			x		Helse og omsorg	

Plan for bosetting og integrering av flykninger	2022	Videreføres			x		Stab	
Sektorplan oppvekst	2022-2030	Ny plan				x	Opplæring- og kultur	
Kulturplan	2023-2027	Videreføres			x		Opplæring- og kultur	Revidering gjelder handlingsplan
Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Idrettsbygg og anlegg		Ny plan	x				Opplæring- og kultur	Vedtatt som kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
Kommunedelplan for klima og energi	Utgår						Plan og utvikling	Vedtatt utarbeidet i 2019. Erstattes av kommunedelplan klima
Digitaliseringsstrategi	2019-2023	Revidering		x			Stab	
Kystsoneplanen	2023-2033	Videreføres					Plan og utvikling	Interkommunalplan Balsfjord, Tromsø og Karlsøy
Landbruksplan		Ny plan			x		Plan og utvikling	
Øvrige planer								
Folkehelseoversikt		Ny	x				Opplæring- og kultur	
Ressursfordelingsmodell skole og barnehage		Ny plan		x			Opplæring- og kultur	
Plan for kvalitetsutvikling i skole og barnehage		Ny plan		x			Opplæring- og kultur	
Boligstrategi		Ny plan					Drift	
Hovedplan vei og veilys	2023	Videreføres					Drift	
Hovedplan avløp	1998	Revideres	x				Drift	
Hovedplan vann	1998	Revideres	x				Drift	
Overordnet beredskapsplan	2023	Videreføres	x	x	x	x	Drift	
FDV- plan formålsbygg		Ny plan	x				Drift	
FDV-plan havn og kai		Ny plan	X				Drift	
FDV-plan utleieboliger		Ny plan	X				Drift	